T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2017/234
KARAR NO : 2017/282
KARAR TR : 08.05.2017

ÖZET : Davalı idarenin sorumluluk sahasında kalan yolda oluştuğu öne sürülen zararın tazmini istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk

K A R A R

Davacı : T.C. Adalet Bakanlığını temsilen Elbistan Adli Yargı Adalet Komisyonu Başkanlığı
Vekili : Av.B.D.
Davalılar : 1- Malatya Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. Z.K.
2- Karayolları Genel Müdürlüğü
Vekili : Av. D.A.

O L A Y : Davacı dava dilekçesinde özetle; Elbistan Adliyesine ait 46 E 9899 plakalı aracın Malatya'dan Elazığ istikametine gitmekte iken Malatya İl Özel İdaresi önünde 8.11.2011 günü saat 06.57'de meydana gelen maddi hasarlı trafik kazası sonucu oluştuğu önesürülen 25.000,00 TL ve 590,00 TL çekici masrafı olmak üzere toplam 25.590,00 TL'nin olay tarihinden itibaren hesaplanacak yasal faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

Malatya İdare Mahkemesi: 10.10.2013 gün ve E:2012/700, K:2013/1036 sayı ile, dava konusu maddi hasarlı trafik kazasının, davalı idarenin yetki ve sorumluluğunda bulunan su borusunun patlaması nedeniyle buzlanmanın etkisiyle meydana geldiği, bu nedenle idarenin hizmet kusurunun bulunduğu sonucuna varıldığından, aracın tespit ettirilen değerinden hurda değeri olan 8.000,00 TL düşüldükten sonra kalan 17.000,00 TL'nin ve 590,00 TL çekici masrafı olmak üzere toplam 17.590,00 TL'nin Anayasanın 125. maddesi uyarınca davalı idarece davacıya ödenmesi gerektiği gerekçesiyle; tazminat isteminin 17.590,00 TL'lik kısmının kabulüne, bu miktarın başvuru tarihi olan 23.03.2012 tarihinden itibaren hesaplanacak yasal faiziyle birlikte davacıya ödenmesine, davacının fazlaya ilişkin tazminat ve faiz isteminin ise reddine karar vermiş, bu karara davalı belediye vekili tarafından itiraz edilmiştir.

Malatya Bölge İdare Mahkemesi: 24.3.2014gün ve E:2014/302, K:2014/297 sayı ile, İdare Mahkemesi'nce verilen karar usul ve hukuka uygun olup, bozulmasını gerektiren bir neden bulunmadığından, itiraz isteminin reddi ile anılan kararın onanmasına karar vermiş, bu karara karşı davalı belediye vekili tarafından karar düzeltme isteminde bulunulmuştur.

Malatya Bölge İdare Mahkemesi: 29.9.2014 gün ve E:2014/1061, K:2014/861 sayı ile, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 10. maddesi ile davalı idareye verilmiş görev, yetki ve sorumlulukların gereği gibi yerine getirilmediğinden bahisle açıldığı ve bu doğrultuda 2918 sayılı Kanun'dan doğan sorumluluk davası kapsamında bulunduğu ve aynı Kanunun 110. maddesi hükmü uyarınca davanın görüm yerinin adli yargı olduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle; karar düzeltme isteminin kabulüne, Mahkemelerinin 24.03.2014 günlü, E:2014/302, K:2014/297 sayılı kararının kaldırılmasına, Malatya İdare Mahkemesi'nin 10.10.2013 günlü, E:2012/700, K:2013/1036 sayılı kararının bozulmasına, dava dosyasının yeniden bir karar verilmek üzere 2577 sayılı Yasanın 45/4. maddesi uyarınca Mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

MALATYA İDARE MAHKEMESİ: 14.1.2015 gün ve E:2014/1387, K:2015/33 sayı ile, bozma ilamına uyarak, davanın 2918 sayılı Kanun'dan doğan sorumluluk davası kapsamında bulunduğu ve aynı Kanunun 110. maddesi hükmü uyarınca davanın görüm yerinin adli yargı olduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 15/1-a. maddesi uyarınca görev yönünden reddine karar vermiş, bu karara davacı tarafından itiraz edilmiştir.

Malatya Bölge İdare Mahkemesi: 9.4.2015 gün ve E:2015/619, K:2015/499 sayı ile, mahkeme kararı usul ve hukuka uygun olup, bozulmasını gerektiren bir neden bulunmadığından, itiraz isteminin reddi ile anılan kararın onanmasına karar vermiş, bu karara karşı davacı tarafından karar düzeltme isteminde bulunulmuştur.

Malatya Bölge İdare Mahkemesi: 27.10.2015 gün ve E:2015/1610, K:2015/1435 sayı ile, Danıştay Dava Daireleri ile İdari ve Vergi Dava Daireleri Genel Kurullarının temyiz üzerine verdikleri kararlar ile Bölge İdare Mahkemesinin itiraz üzerine verdikleri kararların düzeltme yolu ile yeniden incelenebilmesi, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 54. maddesinde yazılı nedenlerin varlığı halinde mümkün olup, bu maddede sayılan nedenlerden hiçbirine uymayan karar düzeltme isteminin reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

Davacı bu kez aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

Elbistan 1. Asliye Hukuk Mahkemesi: 26.11.2015 gün ve E:2015/545, K:2015/558 sayı ile, tazminat davasına konu eylemin sebebinin hizmet kusuru olduğu, olayımızda Karayolları Trafik Kanunun uygulanma imkanı olmadığı, zira zarar veren aracın değil zarar gören aracın kamu kurumuna ait olduğu, görevli mahkemeyi düzenleyen geçici 21. Maddenin sadece kamu araçlarının verdiği zararlar sebebiyle açılacak tazminat davalarını düzenlediği, dolayısıyla davaya

bakmaya mahkemelerinin değil, idari yargı yerinin görevli olduğu anlaşıldığından, davanın yargı yolu bakımından görevsizlik nedeni ile reddine karar vermiş, bu karar davacı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Yargıtay 17. Hukuk Dairesi: 3.3.2016 gün ve E:2016/3283, K:2016/2715 sayı ile, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunu'nun 19. maddesinde; adli, idari, askeri yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı merciinin, davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varması halinde, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvuracağı ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteleyeceği hüküm altına alındığı; bu durumda mahkemece eksik inceleme ile yazılı şekilde karar verilmesi doğru görülmediğinden, davacı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün bozulmasına karar vermiştir.

ELBİSTAN 1. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ: 17.3.2017 gün ve E:2016/427 sayı ile, bozma ilamına uyularak, yapılan yargılama, toplanan deliller ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; davada idari yargı yerinin görevli olması nedeniyle uyuşmazlığın çözümü için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine, Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar davanın ertelenmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Ahmet Tevfik ERGİNBAY, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN ve Birgül KURT'un katılımlarıyla yapılan 08.05.2017 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; Asliye Hukuk Mahkemesince, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, adli yargı dosyasının Mahkemece, ekinde idari yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

I-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davalı idarenin sorumluluk sahasında kalan yolda meydana gelen kaza nedeniyle oluştuğu öne sürülen zararın tazmin edilmesi istemiyle açılmıştır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 1. maddesinde, Kanunun amacının karayollarında can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlayacak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek olduğu; "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde, bu Kanunun trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulamasını ve denetlenmesini ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsadığı ve bu kanunun karayollarında uygulanacağı; 10. maddesinde, yapım ve bakımdan sorumlu olduğu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmanın, gerekli görülen kavşaklara ve yerlere trafik ışıklı işaretleri, işaret levhaları koymak ve yer işaretlemeleri yapmanın Belediye Trafik birimlerinin görev ve yetkileri arasında olduğu belirtilmiştir.

Öte yandan 2918 sayılı Yasanın 19.1.2011 günlü Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Yasanın 14. maddesiyle değişik 110. maddesinde "İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dahil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fikra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir"; Geçici 21. maddesinde de "Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fikrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz" denilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, davacının aracıyla seyir halindeyken kaza yapıldığı, bu kaza neticesinde oluştuğu önesürülen zararın tazmini talebiyle bakılan bu davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fikrasının iptali istemiyle Bursa 3.Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2.Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz başvuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, şu gerekçesi ile anılan kuralı Anayasaya aykırı görmemiş ve iptal istemini oy birliğiyle reddetmiştir: "… Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildiği üzere, tarihsel gelişime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmemiş ve idari uyuşmazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danıştay yetkili kılınmıştır. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulunduğunu söylemek olanaklı değildir. Ancak, idari yargının denetimine bağlı olması gereken idari bir uyuşmazlığın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. İtiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker kişi ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ilişkin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceğini öngörmektedir. İtiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildiği gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizliği giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sağlanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldığı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındığı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görüleceği yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik olduğu

anlaşılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu şeridi üzerindeki araç trafiğinden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdiği konusunda bir tartışma bulunmamaktadır. İdare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadığı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir…" (Any. Mah.nin 26.12.2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararı; R.G. 27.3.2014, Sayı: 28954, s.136-147.)

Anayasa'nın 158 inci maddesinin son fıkrasında " Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır." denilmektedir. Anayasa Mahkemesi'nin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, yasa koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan doğan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadığına dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasa'nın 158 inci maddesi uyarınca, başta Mahkememiz olmak üzere diğer yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesindedir.

Bu durumda, 2918 sayılı Yasanın 19.1.2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesi'nin işaret edilen kararı gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanunun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu dolayısıyla, Elbistan 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 17.3.2017 gün ve E:2016/427 sayılı başvurusunun reddi gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Elbistan 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 17.3.2017 gün ve E:2016/427 sayılı BAŞVURUSUNUN REDDİNE, 08.05.2017 gününde Üye Süleyman Hilmi AYDIN'ın KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Nuri NECİPOĞLU	Üye Ali ÇOLAK	Üye Yusuf Ziyaattin CENİK	Üye Ahmet Tevfik ERGİNBAY
	Üye Alaittin Ali ÖĞÜŞ	Üye Süleyman Hilmi AYDIN	Üye Birgül KURT

KARŞI OY

3.11.2015 tarih ve 29521 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 28.9.2015 gün ve E:2015/670, K:2015/671, E:2015/580 K:2015/592 sayılı kararlarında belirtmiş olduğum düşünce doğrultusunda sayın çoğunluğun görüşüne katılamıyorum.08.05.2017

ÜYE
Süleyman Hilmi AYDIN